

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Aprendizaxe e percepción da fala		Código	652G04030
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Marcos Malmierca, Jose Luis	Correo electrónico	jose.luis.marcos@udc.es	
Profesorado	Marcos Malmierca, Jose Luis	Correo electrónico	jose.luis.marcos@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Obxectivos da materia: - Que os alumnos adquiran os contidos máis relevantes de Psicología da Aprendizaxe e de Percepción do Fala para a súa formación logopédica. - Formación práctica. Análise das implicacións e aplicacións dos contidos, métodos e técnicas da Psicología da Aprendizaxe e da Percepción ao ámbito da logopedia			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicología da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
B4	Aprender a aprender.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicología da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.		A2	
Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).		A28	
Aprender a aprender.			B4
Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.			B5
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Percepción da fala I: Elementos básicos	O estímulo. O sinal acústico: análise do sinal acústico. Percepción do fonema

Tema 2. Percepción da fala II: Mecanismos	Mecanismos da percepción da fala. Dimensións cognitivas da percepción da fala. Fisioloxía da percepción
Tema 3. O concepto de Aprendizaxe	Definición conductista. Definición cognitivista Ambito da Psicología da Aprendizaxe
Tema 4. Condicionamento Clásico	Elementos do condicionamento. Fenómenos básicos. O condicionamiento semántico Procedementos de intervención
Tema 5. A mediación do significado	O concepto de mediación O modelo de Osgood
Tema 6. Condicionamento Instrumental I: elementos e parámetros	Experimento e modelo do cond. instrumental A resposta operante O reforzo Parámetros do condicionamento
Tema 7. Condicionamento Instrumental II: fenómenos básicos	Adquisición Extinción Discriminación (Discriminación sen erro e formación de conceptos) Moldeamiento por aproximaciones sucesivas
Tema 8. O modelo skinneriano de "conduta verbal";	Consideracións xerais A análise funcional do comportamento verbal Tipos de operantes verbales

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A28 B5	10	10	20
Prácticas de laboratorio	C6 C8	3.5	7	10.5
Sesión maxistral	B4	30	45	75
Proba obxectiva	A2	3	0	3
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Analizar e resolver casos sobre problemas relacionados cos procesos psicolóxicos de aprendizaxe que foron expostos durante as sesións maxistrais.

Prácticas de laboratorio	Prácticas realizadas, tanto no laboratorio como na clase, para reforzar o coñecemento e comprensión de diversos temas de especial interese.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos de cada tema empregando recursos multimedia (clase maxistral)
Proba obxectiva	Exame de entre 20 e 25 preguntas de tipo test sobre os contidos de temas impartidos durante o curso

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Prácticas de laboratorio	Indicarase aos alumnos os pasos necesarios para efectuar a análise dos caso, ofrecéndolles un seguimento e corrección final. Informarase aos alumnos sobre a súa tarefa nas prácticas

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A28 B5	Presentaranse diversos casos de problemas da aprendizaxe que os alumnos deberán avaliar e facer unha proposta razoada de intervención a partir dos contidos impartidos nos temas de condicionamiento	20
Prácticas de laboratorio	C6 C8	Asistencia e participación nas prácticas de laboratorio, así como nas clases de docencia interactiva e expositiva	10
Proba obxectiva	A2	Entre 20 e 25 preguntas de tipo test sobre contidos dos temas impartidos durante o curso	70

Observacións avaliación

A asistencia, actitude e participación en clase e prácticas de laboratorio poderán ter un efecto modulador de ata un 10% sobre a cualificación final. A puntuación global é o resultado de sumar as puntuacións obtidas na proba obxectiva, no estudos de casos, as prácticas de laboratorio, e o posible efecto modulador da asistencia, actitude e participación en clase e prácticas.

Se un alumno non asiste ás clases (tanto de docencia expositiva como interactiva e/ou prácticas de laboratorio) e ten concedida a correspondente dispensa de asistencia a clase, en tal caso, a proba obxectiva terá un peso do 80% sobre a cualificación final.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Coren, S., Ward, L. M. y Enns, J. T. ((2001, 5ª ed.)). Sensación y percepción. México: McGraw-Hill/Interamericana - Goldstein, E. B. ((2006)). Sensación y percepción. Madrid: Thomson - Klein, S. B. ((1994)). Aprendizaje: principios y aplicaciones. Madrid: McGraw-Hill - Leahey, T. H. y Harris, R. J. ((1998)). Aprendizaje y cognición. Madrid: Prentice Hall

Bibliografía complementaria	- Domjan, M. y Bukhard, B ((2003, 5ª ed.)). Principios de aprendizaje y de conducta. Madrid: Thomson - Marcos, J. L. ((2007)). Sistemas reflejos: investigación y aplicaciones. A Coruña: Universidade da Coruña - Matlin, M. W. y Foley, H. J. ((1996)). Sensación y percepción. Madrid: Prentice-Hall - Moore, B. C. J. ((1982)). Introduction to Psychology of hearing. New York: Academic Press - Mazur, J. E. ((2002)). Learning and behavior. New Jersey: Prentice-Hall - Nilsson, L. G. y Rönnberg, J. ((2006)). Learning and memory. Hove, England: Psychology Press/Taylor & Francis (UK) - Ormrod, J. E. ((2005, 4ª ed.)). Aprendizaje humano. Madrid: Prentice-Hall - Puente, A. ((2003)). Cognición y aprendizaje: fundamentos psicológicos. Madrid: Pirámide - Tarpy, R. M. ((2000)). Aprendizaje: teoría e investigación contemporáneas. Madrid: McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Procesos psicológicos básicos/652G04002

Psicolingüística/652G04003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías